

Regulowane agrofagi niekwarrantannowe (RAN/ang. RNQP) dla materiału siewnego roślin pastewych

RNQP dla materiału siewnego lucerny siewnej (<i>Medicago sativa</i> L.)	2
<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (bakteryjne więdnienie lucerny)	2
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (niszczyk zjadliwy)	3

RNQP dla materiału siewnego lucerny siewnej (*Medicago sativa* L.)

<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>insidiosus</i> (bakteryjne więdnienie lucerny)		
Inne rośliny żywicielskie	Inne gatunki z rodzaju <i>Medicago</i> , w tym lucerna sierpowata (<i>M. palcata</i>), a ponadto nostryk biały (<i>Melilotus alba</i>)	
Wykrycia w Polsce (często/sporadycznie/niewykrywane)	w Polsce w przeszłości był sporadycznie notowany na lucernie siewnej; w ostatnich kilkunastu latach brak wykryć;	
Czy jest możliwość zadomowienia w Polsce (TAK/NIE)	TAK - w uprawach gruntowych, ze względu na warunki klimatyczne i obecność roślin żywicielskich;	
Lustracje wizualne	objawy porażenia	na roślinach: mogą nie być obserwowane żadne objawy porażenia; do łagodnych objawów zalicza się cętkowanie liści i zwijanie się ich brzegów ku górze i pewne zahamowanie wzrostu; umiarkowane objawy porażenia mają postać proliferacji łodygi dającej efekt „czarciej miotły; silnie porażone rośliny są karłowate, mają cienkie, wrzecionowate łodygi, małe zgrubiałe listki, często zniekształcone oraz brzeźnie lub całkowicie zbielejące; na pograniczu kory i wiązek naczyń korzeni występuje żółte do bladobrazowego przebarwienie tkanki drewna. na nasionach: brak objawów porażenia;
	terminy kontroli objawów	na nasionach brak objawów porażenia, jeśli w trakcie lustracji polowych plantacji nasiennych, w sezonie wegetacji, na roślinach występują objawy wskazujące na występowanie agrofaga, prawdopodobne jest porażenie przez niego nasion pochodzących z tej uprawy
Pobieranie prób (termin, materiał do prób)	w przechowalniach: materiał siewny lucerny siewnej (<i>Medicago sativa</i> L) kategorii elitarny i kwalifikowany – przez cały rok;	

Fotografie objawów

Clavibacter michiganensis subsp. insidiosus (CORBIN) - <https://gd.eppo.int>

Roślina lucerny porażona przez *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (po lewej) w porównaniu z rośliną zdrową (po prawej): dzięki uprzejmości American Phytopathological Society, St. Paul, USA, ; <https://gd.eppo.int/taxon/CORBIN/photos>

***Ditylenchus dipsaci* (niszczyk zjadliwy)**

Inne rośliny żywicielskie

około 400 gatunków żywicieli z wielu rodzin botanicznych, takich jak: trawy (Poaceae): owies (*Avena sativa*), żyto (*Secale cereale*), kukurydza (*Zea mays*), pszenica (*Triticum aestivum*); liliowate (Liliaceae): ozdobne rośliny cebulowe; bobowate (Fabaceae): wyka, bób, bobik (*Vicia* spp.), groch (*Pisum sativum*), koniczyny (*Trifolium* spp.); psiankowate (Solanaceae): ziemniak (*Solanum tuberosum*), tytoń (*Nicotiana* spp.); kapustowate (Brassicaceae): kapusta właściwa (*Brassica campestris*), *Brassica napus* (rzepak); selerowate (Apiaceae): seler *Apium graveolens*, marchew (*Daucus carota*), pietruszka (*Petroselinum crispum*); szarłatowate (Amaranthaceae): burak (*Beta vulgaris*), różowate (Rosaceae): truskawka, poziomka (*Fragaria* spp.), hortensjowate (Hydrangeaceae): hortensja (*Hydrangea* spp.); wielosiłowate (Polemoniaceae): floks (*Phlox* spp.); goździkowate (Caryophyllaceae): goździk (*Dianthus* spp.); astrowate (Asteraceae): słonecznik (*Helianthus annuus*);

Wykrycia w Polsce
(często/sporadycznie/niewykrywany)

na lucernie wykazywany w przeszłości (lata 60-80- XX w) ; od tego czasu brak wykryć;

Czy jest możliwość zadomowienia w Polsce (TAK/NIE)		TAK – ze względu na warunki klimatyczne i obecność roślin żywicielskich;
Lustracje wizualne	objawy porażenia	na roślinach: na porażonych polach często widoczne są nieregularne obszary, gdzie brak roślin lucerny, lub występują one w niewielkiej liczbie; typowe objawy porażenia przez nicienie obejmuje nabrzmiewanie u nasady, karłowacenie i skręcanie łodyg i liści, skracanie międzywęźli, tworzenie się wielu dodatkowych pączków w pachwinach, tworzenie się nadmiernej liczby pędów, co daje porażonym roślinom krzaczasty wygląd; często rośliny te nie wytwarzają pędów kwiatowych; na nasionach: brak objawów porażenia;
	terminy kontroli objawów	na nasionach brak objawów porażenia, jeśli w trakcie lustracji polowych plantacji nasiennych, w sezonie wegetacji, na roślinach występują objawy wskazujące na występowanie agrofaga, prawdopodobne jest porażenie przez niego nasion pochodzących z tej uprawy;
Pobieranie prób (termin, materiał do prób)		w przechowalniach: materiał siewny lucerny siewnej (<i>Medicago sativa</i> L) kategorii elitarny i kwalifikowany – przez cały rok
Fotografie objawów		 <p>Uszkodzenia spowodowane przez <i>Ditylenchus dipsaci</i> na lucernie: roślina porażona (po lewej) w porównaniu z rośliną zdrową (po prawej); dzięki uprzejmości: Central Science Laboratory (obecnie FERA), York, Wielka Brytania.</p>